

Анісарович М.Ю., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Пильгун Н.В., к.ю.н., доцент

РОЛЬ ТА ЦІННІСТЬ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ У СВІТІ

Соціально-правове виховання дуже важливе в наш час. Безперечно, засвоєння соціально-правових знань потребує врахування вікових особливостей молоді, а також розкриття змісту правових норм стосовно конкретного віку. Дуже важливо при здійсненні соціально-правового виховання дітей та учнівської молоді дотримуватись певних принципів роботи з ними, педагогам володіти знаннями про специфічні принципи соціально-правового виховання, які дають змогу добирати оптимальний зміст, ефективні методи і форми роботи з метою формування соціальної правомотивованої свідомості учнів, вироблення у них навичок і звичок соціально-правомірної поведінки. Спробуємо розглянути модель соціально-правового виховання на прикладі Фінляндії та Норвегії.

Для початку хотілося б зазначити, що у жителів Фінляндії ставлення до дитини з моменту появи її на світ – як до повноправного громадянина країни. Відразу після народження вона отримує паспорт.

Батьки не мають права підвищувати голос на дитину в громадських місцях – це його принижує. «Виховувати» можна тільки вдома. А за спробу відшльопати чадо при всьому чесному народі можна заробити солідний штраф або навіть термін.

У Фінляндії немає безпритульних дітей-бродяг, які залишилися без тат і мам. Тут всі живуть економно. Скромність і економія у всьому – в дизайні, одягу, меблів. За деякими даними, багато фіни схильні до замкнутості, насторожено ставляться до спроб емоційного зближення, не люблять скандалів [1]. Фіни законослухняні до абсурду. Школярі тут не списують і не підказують. І, якщо побачать, що це робить хтось інший, тут же скажуть учителю.[3].

У Фінляндії училища пропонують досить високий рівень навчання молоді і мають добре обладнані кабінети. Випускник подібного навчального закладу може легко знайти хорошу роботу, так як потенційні роботодавці самостійно відбирають собі співробітників вже на останньому курсі навчання. Слід зазначити, що фінські фахівці мають підвищений попит у роботодавців з усього світу. Саме тому варто перейняти з фінської систем навчання уважність до бажань і настроїв дитини, так як фінські вчителі знають, що під тиском знання практично не засвоюються. До того ж варто вчити молодь самостійно шукати

інформацію [4].

У підлітковому віці дитина має право на свою думку при виборі чогонебудь, і батьки зобов'язані з повагою приймати будь-яке його рішення з приводу вступу до ВНЗ, вибору роботи або партнера.

Норвегія поділяється на численні регіони. Примітно, що кожна з таких територій відрізняється власним наріччям. При цьому сусіди не розуміють діалектів один одного. Зрозуміло, що якщо мова зазнає такі відмінності, то систему виховання чекає та ж доля. Однак існує кілька правил і традицій виховання, які характерні для країни в цілому.

В першу чергу великий лібералізм у вихованні. Норвезькі батьки майже не зупиняють дітей і не роблять їм зауважень. Ще однією особливістю норвезьких сімей є допомога один одному. Спілкування батьків і дітей в норвезьких сім'ях протікає на рівних. Батьки багато розмовляють з дітьми, не вважаючи за потрібне щось приховувати або переінакшувати дійсності. Обговорюються, в тому числі, і делікатні теми, велику роль відіграють бесіди про вибір гідного супутника життя [5].

Цікавий і той факт, що молоді люди, які вступили в шлюб, зазвичай знайомі з дитинства. Поспішних шлюбів серед корінного населення не зустрінеш. Взагалі, норвежці не поспішають узаконювати стосунки, багато пар відзначають десятиліття спільного життя, перебуваючи при цьому, в так званому, в цивільному шлюбі. Можливо, подібна «легковажність» перед державою пов'язана з тим, що в країні рівними правами користуються діти народжені і в зареєстрованому, і в цивільному шлюбі [6].

Тож, звертаючи увагу на все вище сказане, можна зазначити, що соціально-правове виховання в Фінляндії та Норвегії досягло досить високого рівня. Адже соціально-правове виховання не буде ефективним, якщо кожний із його аспектів не буде мати практичного спрямування. Учні повинні не лише отримувати правову інформацію під час виховних заходів, не лише знайомитися зі своїми правами і обов'язками, але й свідомо застосовувати отримані знання відповідно до конкретного виду діяльності, правильно користуватися своїми правами, виконувати свої обов'язки в конкретних життєвих ситуаціях.

Література

1. Головченко В.В. Ефективність правового виховання. Поняття, критерії, методика виміру / В.В. Головченко. – К.: Наукова думка, 1985. – С.53.
2. Долгова А.І. Ефективність правового виховання і проблем її оцінювання / А.І. Долгова // Пит. боротьби зі злочинністю. – М.: МГОУ, 1978. – 75 с.
3. Маркова Г.Д. Наукові основи і організація правового виховання молоді / Г.Д. Маркова. – К., 1979. – 119 с.
4. Основи соціально-правового захисту особистості: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «соціальний педагог» / за заг. ред. докт. філос. наук, проф. А. О. Ярошенко. –

К., 2011. – 297 с.

5. Рабінович П. Основи загальної теорії права та держави / П. Рабінович. – К., 1994. – С. 78-79.

6. Татаринцева Є.В. Правове виховання / Є.В. Татаринцева. – М.: Вища школа, 1990. – 215 с.

УДК 34 (092) (043.2)

Бігіч Ю.В., студент,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Головка С.Г., к.і.н., доцент

В'ЯЧЕСЛАВ ЧОРНОВІЛ: ПРАВОЗАХИСНИК, ПОЛІТИК, ПАТРІОТ

В історії української держави є особистості, завдяки яким Україна стала незалежною. До таких людей належить і В'ячеслав Чорновіл, борець за справедливість, волю та щастя народу. Він пройшов великий та складний життєвий шлях, до останнього був відданий служінню ідеалам свободи і демократії.

У 1960 р. закінчив Київський державний університет імені Тараса Шевченка з відзнакою. Вперше відкрито В. Чорновіл виступив проти радянського режиму в Україні 4 вересня 1965 р. Саме тоді в кінотеатрі «Україна» відбувся прем'єрний показ фільму С. Параджанова «Тіні забутих предків». В'ячеслав Чорновіл звернувся до присутніх зі словами: «Хто проти тиранії – встаньте!». Так в історії національного дисидентського і правозахисного руху розпочався етап відкритого протесту проти масових політичних арештів у Радянському Союзі та радянській Україні. В. Чорновіл назавжди стає в опозицію до Комуністичної партійної верхівки. У судовому процесі над М. Осадчим, М. Зваричем та братами Горинями, який відбувся в квітні 1966 р. у Львові, Чорновіл, виступаючи як свідок, заявив, що відмовляється брати у ньому участь, оскільки судове засідання є закритим і незаконним та порушує права людини. За таку відмову В. Чорновола засудили самого до трьох місяців примусових робіт.

Звільнення з роботи прискорило написання ним документального дослідження на тему «Правосуддя чи рецидив терору?» Одночасно Чорновіл стає автором документальної збірки «Лихо з розуму», де подано матеріали про заарештованих 1965 р. шістдесятників. За ці роботи автор у листопаді 1967 р. був заарештований і ув'язнений на 3 роки. Відбувши покарання, правозахисник Чорновіл продовжив випуск самвидавного «Українського вісника». У 1972 р. він знову був заарештований і